

DIRVA

THE FIELD

Atsk. Nr
8

EINA
35
metai

March 22, 1951 * No. 12.
CLEVELAND, OHIO

Netikslus palyginimas

Sandara, patyrusi, kad Lietuva ir Brazilijoje turi savo diplomatinį atstovą, kuris esąs "iš pavardės vokiečių", šitaip samprotauja:

"Gal ir gerai, kad svetimų tautybių žmonės pakviečiami reprezentuoti Lietuvą. Kadaise Dr. Owen C. Norem buvo J. V. atstovu Lietuvoje; dabar sugrįžęs į Ameriką, jis čia uoliai gina Lietuvos reikalus net ir pačiam Washingtono."

Tas palyginimas, deja, yra visiškai netikslus ir netinkama proga pavartotas.

Visų pirma, dr. O. C. Noremas buvo JAV pasiuntinys Lietuvoje, ir jis šiam kraštui nebuvo "svetimos tautybės žmogus, pakviestas reprezentuoti JAV Lietuvai". Labai mums malonu, kad jis būdamas Lietuvoje susidarę draugingą jausmą ir Lietuvai (kaip ir eilė kitų Lietuvoje buvusių svetimų valstybių pasiuntinių), bet neabejojame, kad jo pagrindinė pareiga buvo reprezentuoti savo valstybę, ir jis neabejotinai tinkamai atliko. Ir Lietuvos atstovai kitose valstybėse svarbiausia turi tinkamai atstovauti Lietuvos interesams, o jeigu jie dar šalia to susidraugauja ir su tuo kraštu, kuriame jie Lietuvą reprezentuoja, tai tuo visų pirma būtų mažiau ar daugiau patenkintas anas kraštas. Žinoma, nieko prieš tai negalime turėti ir mes, jei tas kraštas yra Lietuvai nuosirdžiai draugingas.

Iš kitos pusės, dr. F. Meieris irgi nėra "svetimos tautybės žmogus, pakviestas reprezentuoti Lietuvai". Garbės konsulais esti kviečiami asmenys ne tik svetimos tautybės, bet ir svetimos pilietybės. Tą daro visos valstybės, tą darė ir Lietuva. Pasiuntiniais ar tikrais konsulais tačiau paprastai skiriami savi piliečiai. Tautybė, žinoma, čia neturi lemiamos reikšmės. Lietuvos diplomatinėje tarnyboje buvo bvz. žydų tautybės Lietuvos piliečių. Bet dr. Meieris, nors jo pavardė ir vokiška, net tuo metu, kai tūli Kakiai, Bertulaičiai ir kt. skelbėsi grynaisiais vokiečiais, laikė save lietuviu, dirbo su Lietuvos įstaigomis, lietuviškai kalbėjo ir pasiliko Lietuvos pilietis. Tiesa, lietuviškai kalbėjo jis ne visai tobulai, bet juk daugelis gerų lietuvių, gimusių ir augusių ne Lietuvoje, daug mažiau temoka lietuviškai, o ir pavardės jų esti nei kiek nelietuviškesnės.

Dr. Meieris yra Klaipėdos lietuvis, nuo Klaipėdos susijungimo su Lietuva visą laiką be svyravimų buvęs ištikimas Lietuvos pilietis, dar prieš Klaipėdos atskyrimą nuo Lietuvos paskirtas Konsulu Brazilijoje, dabar nepaprastose aplinkybėse turi eiti ir platesnės reprezentacijos pareigas.

- Ši Dirvos puslapi Velykų proga savo linoleumo raiziniu papuošė dail. Vytautas Raulinaitis.
- Lietuvių Archyvas ir eilė kitų gautų straipsnių ir priešvėlykinius numerius neįtilpę, bus dedami artimiausiuose poveykiuose numeriuose.

PERANKSTYVOS VELYKOS

KALENDORIAI rašo: "Ketvirtadienis, kovo 22, pavasario pradžia"... "Sekmadienis, kovo 25, Velykos"... Bet gamta nesiskaito su kalendorių įrašais. Kada šie priešvėlykiniai žodžiai rašomi, šioje aplinkoje ir daug kur žemė apklota sniegu ir iš po sniego net medžių šakų mažai tematyti, o kur gi tie pirmieji pavasariniai pumpurėliai, kur pirmieji žalumynai ir pirmieji pavasariniai žiedeliai, kurie juk, rėdos, yra būtinas Velykų papuošalas...

Peranksti šįmet Velykos gamtai, iš kurios žiema labiau negu kada nors užsispyrusiai nesitraukia... Peranksti Velykos ir viso pasaulio žmonių gyvenime...

Tai kas, kad daugelis eis į bažnyčias ir giedos Aleliuja (milijonai ir to negalės...), tai kas, kad daug kiaušinių bus sumušta, sveikinant sulaukus Velykų ir linkint džiaugsmo... Tikro Velykų džiaugsmo pasaulyje dar nėra lygiai taip pat, kaip ant medžių dar nėra pavasarių pumpurų, kaip miškuose snieguolių žiedelių...

* * *

KAIP SNIEGAS, nors saulės pamažu ir tirpdomas, ne vėlykiškas nuotaikas kelia, taip žinios apie pasaulio įvykius, nors irgi nestingancios vienos kitos prošvaistės, nekelia artimo džiaugsmo, kurio visi taip laukiame, džiaugsmo dėl teisingumo, laisvės ir taikos įsigalėjimo.

Korėjoje užpuolikai traukiasi. Tai būtų lyg ir džiugus ženklas. Laisvojo pasaulio armijos priartėjo prie pagarsėjusios 38-tosios paralelės. Užpuoltoji pietinė Korėja, nors ir žiauriai sunaikinta, bet vėl nuo užpuolikų, galima sakyti, jau visa išlaisvinta.

Bet ar Korėjos karas tuo baigsis? Tuo tarpu to visiškai nematyti. Niekas nežino, ką iš tikrųjų reiškia naujas kinų

staigus, net skubotas traukimas. Gal tai tik keli žingsniai atgal, kad būtų patogiau įsibėgėti naujam puolimui? Gal tai siekimas sudaryti palankias aplinkybes paliauboms, kurias jie galėtų panaudoti savo jėgoms sutvarkyti ir kurias galėtų paskui nutraukti sau patogiu momentu? Viena tačiau aišku, kad užpuolikai tuo tarpu yra tik atstumti, bet nenugalėti, nesudrausti taip, kad jau nebeorėtų ir nebegalėtų savo nusikaltimą prieš žmoniją kartoti.

Aišku ir tai, kad turimomis jėgomis laisvojo pasaulio armija nei negalės užpuoliko galutinai sudrausti, galbūt, neilgai galės atlaikyti net dabartinę padėtį... Bet šiuo metu, kada yra regimas išviršinys laimėjimas, kada užpuolikai išvyti iš užpultos žemės, to laisvojo pasaulio vairininkai, ir ne tik vairininkai, bet ir didelė dalis visų žmonių, jau norėtų pasitenkinti, norėtų pasilsėti, norėtų sėsti prie margučių stalo... Net pats Korėjos kovojančios amerikiečių armijos vadas gen. Ridgeway pareiškė, kad priešas yra nuvarytas atgal, iš kur pradėjo pulti, vadinasi, "komunizmo žygiavimas sustabdytas", tai ko gi bereikia — juk tai didelis laimėjimas! Priešas laisvojo pasaulio armijos nesuvarė į jūrą, kaip žadėjo, tai juk jo pralaimėjimas! Viskas tvarkoj, galima nusiraminti... Gen. McArthuras yra kiek kitokios nuomonės. Bet, sako, tai aukštosios politikos vadovų reikalas nuspręsti, ką toliau daryti. O tie vėl svarsto, ką daryti: ar žengti per 38-tąją paralelę ir įvykdyti visuotinai priimtą nutarimą apie Korėjos sujungimą ir laisvus rinkimus joje, ar sustoti ir pasitenkinti, paliekant "kaip buvo", vadinasi, su tuo pačiu pavojum, kad viena naktį vėl viskas prasidės iš pradžių...

* * *

PARYŽIUJE jau trečia savaitė keturių didžiųjų galybių užsienių reikalų vaduotojai derasi dėl dienotvarkės pačių ministerių konferencijai. Ir trečia savaitė, kaip nesididera. Maskva, matyti, nori, kad toji konferencija įvyktų, bet nori ją išnaudoti, mažiausiai, bent propagandos ir laiko sugaišinimo tikslams, o progai pasitaikius, galbūt, ir išsiderėti, kad Vokietija būtų sujungta, kad okupacinės kariuomenės būtų atitrauktos, o paskui... pasielgti panašiai, kaip buvo pasielgta Čekoslovakijai.

joj. Vokietija ir, kas visų svarbiausia, Reino kraštas su visa savo plieno pramonės atsidurtų Maskvos kontrolėje. Dėl to vakariečiai sąjungininkai ne taip jau labai ir trokšta tos keturių ministerių konferencijos. Dėl to jie dabar ir kietesni, negu anksčiau būdavo. Bet vos tik Maskvos atstovas parodė kad ir menką nuolaidą, daug kas vakaruose jau panoro kibti ant to meškerės kabliuko: o gal gi taip galima būtų atitolinti karo pavojų?...

Daug yra pranašų, kad karo pavojus šiuo metu yra atitoles, nors yra ir visai priešingų nuomonių, net žinių. Pavyzdžiui, pranešama, kad rusai yra sutraukę didelę kariuomenę prie Vengrijos sienos Ukrainoje, kad skubiai taiso Vengrijos strateginius kelius Jugoslavijos link... Bet žinių, kad karas dar ne taip labai gresia, mieliau klausoma. Ir to jau užtenka, kad Amerikos kongresas, vietoj palengvinęs jėgų telkimą, įsileidžia į ilgiausius teorinius ginčus, ar prezidentas turi teisę siųsti kariuomenę į užjūrus, į ginčus dėl mobilizuotino jaunimo amžiaus, į ginčus, ar reikia nustatyti, kiek daugiausiai kariuomenės Amerika gali turėti (lyg ir norėdami Stalinui viešai pranešti, kokio Amerikos pajėgumo jis gali tikėtis!), o darbininkų unijų vadovybės viena po kitos skelbia streikus dėl teisių reikalauti atlyginimo pakėlimo...

* * *

TIK IŠ ČILĖS sostinės, iš Santjago miesto pasigirdo reta, todėl ir neįprastai drąsiai atrodanti gaida. Ten posėdžiaujanti Jungtinių Tautų ekonominė ir socialinė komisija nutarė pasiūlyti visuotiniam susirinkimui, kad būtų sudaryta komisija ištirti priverstinio darbo stovykloms Rusijoje, kuriose kankinami milijonai žmonių dėl jų nuo valdžios skirtingų politinių pažiūrų, ir kuriose tikras vergų darbas vartojamas, kaip vienas iš esminių ūkinių veiksmų.

Aišku, Maskvos atstovai pragydo priešingai. Esą, visų pirma reikia komisijos studijuoti darbo negaunančiųjų ir darbininkų padėtį Amerikoje. Nedarbas esąs daug blogesnis, kaip priverstinis darbas...

Ar iš tų nutarimų kas išeis, tenka labai abejoti, bet tai vienintelis klausimo esmės palietimas. Šiaip jau retai kas drįsta klausimą statyti iš esmės — kad nebus taikos pasaulyje, kol nebus išrautos pačios nerimo šaknys.

Tai gi šiose aplinkybėse ne tik dėl gamtos, bet ir dėl daug svarbesnių priežasčių Velykas vėlykiškai švęsti pasauliui tikrai dar peranksti...

KAS ir KUR

• Lietuvos operos solistas Ipo-litas Nauragis iš New Yorko persikėlė gyventi į Worcester, Mass.

• Rašytojas Stasys Santvaras, dabar gyvenęs So Bostone, dir-bęs vienoje imonėje nakties metu, gavo darbą kitur, kur ga-lės dirbti dieną. Apie save ra-šo: "Iš kriaučiaus pasidariau mechaniku"...

• V. Oškinis "Tėvynės Balse", specialiai sovietų leidžiamame agituoti užsienioose atsidūru-siems lietuviams, giria, kad Lie-tuvoje nepaprastai daug mo-kyklų. Tik nepasako, kad tose mokyklose mokslas kelis kartus žemesnis, negu buvo nepriklau-somoje Lietuvoje.

• Anglijos lietuviams nauja-kuriams atsirado eilė galimy-bių persikelti į JAV. Jų laik-raštis "Britanijos Lietuvis" svarstydamas persikėlimo gali-mumus, pataria liktis Anglijo-je, arčiau Lietuvos.

• Žinomas filmininkas Vyt. Ba-leckis persikėlė į Brooklyną ir atidarė didelį restoraną. Yra ir įvairioms pramogoms salė.

• Inž. J. Daniliauskas, gyve-nąs Kanadoje, priimtas tikruo-ju nariu į Kanados Inžinierių Sąjungą.

• Gabija jau išleido Juozo Kru-mino apysaką "Naktis viršum širdies". Knyga 141 psl., dail. P. Osmolskio viršelis, kainuoja \$1.50. Gaunama Gabijoj ir pas platintojus.

• Dienraštis "Draugas", lei-džiamas Tėvų Marijonų, ruošia-si statyti didesnes ir patogesnes patalpas.

• Tremtin. A. Petraitis Muen-cheno aukštojo technikos mo-kykloj vasario 16 d. apgynė di-sertaciją ir gavo žemės ūkio technologijos mokslo daktaro laipsnį.

• Vokietijos lietuvių laikraštis "Tremtis" praneša, kad 10 lie-tuvių turi nebologus darbus Vo-kietijos laikrodžių fabrikuose Schwenningeno mieste.

• Julius Kazėnas, bas-barito-nas, studijavęs dainavimą Vil-niaus ir Stuttgarto muzikos mo-kyklose, dabar išlaikęs specia-lius egzaminus, įstojo į Cleve-lando muzikos mokyklos ope-ros klasę. Šalia šių dainavimo studijų ir darbo fabrike, J. Ka-zėnas vadovauja ir vyrų balsų oktetui.

• Dr. Jonas Balys, nesutikda-mas su L. Dovydeno vienapusiš-ku šeiminkavimu "Nemune", iš redakcijos kolektyvo pasi-traukė.

• Australijos lietuvių choras Adelaidoje, vadovaujamas muz. J. Zdanavičiaus, įdainavo vietos radijo stočiai eilę dainų, kurios bus transliuojamos gausiems klausytojams.

• Vokietijoje IRO jau perdavė vokiečių administracijai eilę tremtinių stovyklų. Paskuti-niuoju metu stovyklų perdavi-mas sulaukėtas. IRO jas pasili-ks savo žinioje, kol pati veiks.

• Mažosios Lietuvos Tarybos narys ir aktyvus veikėjas M. Purvinas su šeima apsigyveno netoli nuo Philadelphiajos.

LAISKAS REDAKCIJAI

Maloniai prašau Jūsų laik-raštyje paskelbti, kad "Nemu-no" 4 nr. — Brooklynso skyriu-je su mano inicialais S. N. at-spausdinta kultūrinė kronika apie vietos muziką ir daininink-us red. L. Dovydeno įdėta be mano noro ir sutikimo.

Salomėja Narkelūnaitė
Brooklyn, 1951. kovo 16.

Skaityk ir garsinkis Lietuvių Naujienose, paveiksluotas 32-jų puslapių mėnesinis žurnalas. Isteigtas 1938 m. Prenumeratų kaina 1 metų \$2.00; 3 metams \$5.00. Adresuok:

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

Urugvajuje Lietuva gerai atstovauta

Neseniai Urugvajuje su dide-lėmis iškilėmis įvyko valdžios perdavimas naujai išrinktam Respublikos Prezidentui Andres Martinez Trueba. Į šias iškilmes specialias delegacijas atsiuntė net 46 valstybės. Daugelio vals-tybių delegacijos buvo didelės ir jas sudarė žymūs politikai bei diplomatai.

Lietuvai šiose iškilmėse atsto-vavo dr. Kazimieras Grauzinis, kaip Nepaprastas pasiuntinys ir Igalios Ministeris specialioje misijoje, ir buvo garbingai pri-imtas Urugvajaus vyriausybės.

Kai iškilmingoj audiencijoj mūsų pasiuntinys dr. Grauzinis perdavė lietuvių tautos pasveiki-nimus, tai jį priimdami buvęs Urugvajaus Respublikos Pre-zidentas Luis Battle Barres atsa-kė turįs vilties aplankyti netoli-

moj ateity laisvos Lietuvos pre-zidentą. O Urugvajaus užsienių reikalų ministeris dr. Domin-guez Campora atskė šitokią žodžiais: "Man ypatingai malonu nes Tamsta esi simbolis kovo-jančios už savo laisvę tautos ir priimti Tamstą, Pone Ministeri, aš nuoširdžiai linkiu jums at-gaivinti nepriklausomą Lietuvą". Ir naujas prezidentas Martinez Trueba maloniai priėmė mūsų pasiuntinį.

Kaip ir prie kitų valstybių misijų, prie Lietuvos pasiunti-nio buvo priskirti du palydovai — civilinis attachė Juan H. Sheppard Penco ir karinis adju-tantas pulk. leit. Francisco Baz-zis, kurie lydėjo jį valdžios pa-skirtu automobiliu į visas iškil-mes, trukusias šešias dienas.

Užs. reik. ministerio kvieti-mu, dr. Grauzinis, drauge su ki-tų valstybių misijų šefais buvo nuykęs į Tarptautinį Kinema-tografijos Festivalį garsioj Urugvajaus vasarvietėj Punta del

Este. Ten užsienių reikalų mi-nisterijos svečiams buvo rezervuotos vietos viešbučiuose ir iš Montevideo pasiūti automobi-liai svečių dispozicijai.

Ryšium su specialių delegaci-jų atvykimu ambasadoje buvo

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie kovo 13 d. laivu "Gene-ral Stewart" į New Yorką at-vyko šie lietuviai tremtiniai:

Abraitis Juozas, Aleksandra, Vytautas, Romas, Gražina — Philadelphia, Pa.
Albaitienė Adelė — Chicago, Ill.
Audzjonis Antanas — Chica-go, Ill.
Augaitienė Konstancija, Juozas, Jonas — Omaha, Nebr.
Bacianskas Feliksas, Irena — Kenosha, Wise.
Balčiūnas Petronėlė — Chicago, Ill.

Breimer Algirdas, Irgarda, Rei-mund, Maria — Angelika — Little Falls, N. J.
Bucevičius Jurgis, Eva, Algir-das, Irena, Alfredas, Adofas, Zigmas — Baltimore, Md.
Dambrauskas Antanas, Augus-tė, Jonas — Summerfield, N. Car.

Giedraitis Viktoras-J., Agnėš-ka, Vytautas — Worcester, Mass.
Grudzinskas Magdalena, Ona — Detroit, Mich.
Ilgaudas Jokūbas, Berta, Rūta, Krista, Edeltaut — Wa-shington, Ill.

Jančiūras Anelė, Juozas, Kazi-mieras — New York, N. Y.
Janulevičius Pranas — Chica-go, Ill.
Juodis Stasys — Chicago, Ill.
Kistaitis Gertrūda, Karin — Winthrop, Iowa.

Klimantas Sofija, Lidija, Fri-cis, Paulius — Omaha, Neb.
Maciejauskas Adomas — Rock-ford, Ill.
Menkelūnas Jurgis, Ona, Pet-ras, Eugenijus — Chicago, Ill.
Mikėnas Bronius — Chicago, Ill.
Pezerūnas Pijus — Chicago, Ill.
Pečiulis Bronius, Marija — De-troit, Mich.
Platakiš Bronius, Janina, Jonas — Detroit, Mich.
Pupsis Marija — Alliance, Ohio
Rutkauskas Vaclovas, Antanas — Detroit, Mich.
Starkus Ignatas — Elizabeth, N. J.

surengta priėmimų ir dr. Grau-ziniui teko dalyvauti priėmi-muose Didžiosios Britanijos, Italijos, Argentinos ir kitur.

Baigęs savo misiją dr. Grau-zinis atitinkama nota padėjojo Urugvajaus vyriausybei, savo palydovus su ponomis pakvietė pusryčių Ermitage viešbutyje, apdovanojo knygomis apie Lie-tuvą, o ponias gėlėmis.

Greetings and Best Wishes

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

Closed Mondays

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

Greetings and Best Wishes

A. GORDON FURNITURE COMPANY

1729 Superior Avenue

PR 1-2622

EASTER GREETINGS

to all our
Lithuanian Friends
from

Your Guide to Better Dairy Products

BELLE VERNON MILK COMPANY

3740 Carnegie Ave. ENdicott 1-1500

Naujų Metų naktį

Anslavas Eglitis

Iš latviško vertė Emilis Skujeniekas

1.

Buvo 1944 metų gruodžio 31 die-na. Istratejės iš vidurinės Vokietijos griuvėsių laukų, Berlyno - Konstancos greitasis traukinys riedėjo per bombų nepaliestąjį Vurtembergą. Tapytojas Romanas Varošas iškišo iš po suglam-žytos antklodės platų, rusvomis barz-dos rugienomis apžėlusį veidą, perleido pirštus per susivėlusius plaukus ir žvilgtelėjo pro langą. Ankstyvo ryto prieblandoje žybtelėjo išdidi Siegmaringeno pilis ant stačiosios uolos vir-šum Dunojaus. Bokšte plėvėsavo pran-cūzų vėliava — ten mito nesėkmingo-ji maršalo Petaino valdžia, atbėgusi kartu su savo nugalėtojais į Vokieti-ją. Romanas Varošas šyptelėjo.

— Jau kvepia siena, Rozina, rei-kia pradėti ruoštis, — tarė jis žmonai, kuri snaudė šalia jo, susisupusi į lan-guotą škotišką apsiaustą ir daugelį megztinių. Ji mirktelėjo mieguistomis akimis pilkame, išvargusiame veide ir

suraukė bespalvės lūpas.

— Romanai, ar neišlipsim geriau čiapat kur nors? Mane baugina mūsų išdykęs sumanymas.

Ji kalbėjo neatydžiai garsiai, nes nebuvo ko tikėtis, kad kuris nors bend-rakeivių suprastų nedidelės ir toli-mos Rytų Europos tautos kalbą.

— Aš net ir slogą gavau, — papil-dė ji, bejieskodama nosinė.

— Nieka! Šioje griuvėsių vals-tybėje aš nepasiliksiu. Kasdieninis bombardavimas žmogų tiesiog iš pro-to varo. Mes turime pereiti sieną, ir mes ją pereisim!

— Bet tu juk žinai, ką reiškia pereiti sieną karo metu. Tu žinai, kaip žiauriai vokiečių valdininkai elgiasi su sietimšaliais.

— Su nuplyšusiais. Bet jei tu pa-jėgi laikytis ponu, tai vokiečių valdi-ninkas nusiima kepurę. Šioje valsty-bėje niekas negalvoja, čia valdo du da-lykai: įstatymo raidė ir ponų užgai-

dos. Tu matei, kaip lengvai mums pa-vyko pasprukti iš stovyklos, kurion mus įsodino ką tik atvažiuavusius iš tėvynės.

— Tik tai todėl, kad sargyba prie vartų neįstengė suskaičiuoti antspaud-o tavo paties pagamintame leidime.

— Taigi, senasis studentų drau-gijos antspaudukas labai pravertė. Gerai, kad susipratau pasiimti su sa-vimi. Toks dalykas, ko niekas negali perskaityti, visuomet praverčia.

— Bet aš neapsakomai bijojau.

— Geriau akimirka baimės, negu supūti amunicijos fabrike arba, dar geriau, užvilkti sau uniformą ir žūti dvi minutes prieš nusileidžiant uždan-gai, kovojant už reikalą, kuris miręs jau prieš penketą metų. Labai dėko-ju! Aš dar noriu tapyti! Mes turime žūt-būt patekti į aną pusę! Dabar ap-sirenk visu geriausioju — kailinu-kais, naująja ruda skrybėle, šviesio-mis pirštinėmis.

— O kojines?

— Kojines irgi.

— Bet man jos vienintelės.

— Lemtingoje valandoje nėra ko taupyti. Kai būsim anoj pusėj, gausi naujų, kiek tik panorėsi.

Giliai atsidususi, ponja Rozina pra-dėjo knistis po lagaminus. Ilgosios ke-lionės metu vagonas buvo gerokai pa-

tuštėjęs, apsisukti buvo galima.

Romanas nusiskuto kava iš ter-moso. Ponja jį nupudravo ir aptvarkė jo veidą, padabino jo kudlotus, smilki-niuose išlengvo pražilusius plaukus. Jis užsidėjo šviežią su atlenktais kam-pais apykaklę, pilką plastroną su imi-tuotu perlu ir priėmė nuobodžiančio žmogaus išraišką. Tada nusivalė batus, išsivyniojo iš vieno ryšulio ir nusiukavo juodą apsiaustą su plačia karakulio apykakle, išsiėmė šviežias, citrinos spalvos kiaušės odos pirštines ir lietsargį su puošnia nendrės ran-kena.

Ponja irgi nesėdėjo dyka. Už ran-kinuko veidrodėlio pasislėpusi, ji uoliai dažėsi, frizavosi ir tepėsi kvepalais. Apsivilkus margais jaguaro kailiniais, ji staiga pašoko tokia šviežia, žvilgančiomis akimis, koralo lūpomis ir taip skambiai besijuokianti, kad mieguis-tieji keleiviai, kurie visą laiką linkčio-jo suoluose, net išsižiojo besistebėdami. Pastyrusiomis akimis jie spoksojo į porelę, negalėdami suprasti, kaip iš suglamžytų antklodžių pilkybės ir ne-miegotų naktų nuovargio taip staiga galėjo išsinerinti toks puikus džentelme-nas ir tokia puošni dama — lyg dvi peteliškės, pasirengusios skristi į sau-lę ir laisvę.

Tačiau tai nebuvo peteliškės, bet

du kareiviai, apsiginklavę kovai.

Pasienio zonoje be specialių leidi-mų nebuvo įleidžiamas nei vienas vo-kietis, nekalbant jau apie sietimšalius.

Traukinys įdundėjo į Konstancos stotį. Tarp Romano akių įsigulė gli raukšlė. Nedaugelis likusiųjų keleivių veržėsi prie išėjimo.

— Nešėją! Nešėją! — Romanas garsiai šaukė persisvėręs pro langą ir mosikuodamas ranka ryškiai geltonoje pirštineje.

— Pone, nešėjų stotyje nėra. Jie dirba karo pramonėje, — paaiškino traukinio palydovas perone.

— Pasiutimas! Neįmanoma! Ačiū Dievui, tai paskutinė diena kariaujančioje valstybėje. Klausyk, mano mie-las, ar nebūtų galima ko nors išgalvo-ti? — tarė dailininkas, paduodamas konduktoriui cigarečių. — Aš su savo bagažu negaliu pasijudinti iš vietos, — ir jis paliko konduktoriaus ranko-je visą dėžutę.

— Pone, aš jums padėsiu! — su-šuko tarnautojas, pamojo savo bendrui ir abu, įlipę vagonan, stvėrėsi laga-minų.

Prie barjero kontroliavo leidimus. Jei kas tokio neturėjo, tą be pasigailė-jimo sodino atgal į vagoną.

Sparčiu žingsniu Romanas ir la-

SIMTANUOSIMTINIS LIETUVIS

Jonas Pakrantis Amerikoje

Vyt. Alantas

Apendicitas ant konvejerio...

Vieną sekmadienio vakarą Jonas Pakrantis turėjo apendicito priepuolį. Gerai, kad jo žmona, Birutė, paskambinusi savo globėjams, juos rado namie, ir jie tuojau pasirūpino iškviešti daktarą. Pakrantis dar neturėjo nė vieno pažįstamo daktaro miesto: tad sumedžiok, jei nori gydytoją dviejų su puse milijono gyventojų mieste! Ir dar sekmadienio vakarą, kada kiekvienas save gerbiąs detroitietis, turis savo automobilį, išvažiuoja kur savaitgalio praleisti.

Bet viskas ėjo sklandžiai. Pakviesias daktaras atvyko nedelsdamas ir, radęs apendicitą, patarė tuojau gauti ligonį į ligoninę. Dar prieš dvišimtą jam buvo padaryta operacija, kuri pasisekė laimingai.

Atgabentas naktį Pakrantis ligoninėje nieko nematė, pagaliau dėl skausmo nieko ir nenorėjo matyti. Bet kitą rytą, kai narkozas išsisiklaidė, jis smalsiai ėmė dairytis aplink, lygindamas amerikonišką ligoninę su Lietuvos ir apskritai Europos ligoninėmis. Jis gulėjo didelėje patalpoje, kur buvo 10 lovų.

Pakrantis tuojau pastebėjo, kad prie lovų nebuvo jokių lentelių su ligonių pavardėmis, temperatūros kreivėmis, lovų numeriais ir tt. Jei norėjai sužinoti lovos numerį, turėjai skaityti jas iš kairės į dešinę, jėgės į patalpą. Prie kiekvienos lovos buvo pritaisytos užuolaidos, kurias, reikalui esant, galėjai užtraukti. Pakrantis tai kas rytas, maistui jis taip pat negalėjo nusiskusti. Gailestin-giosios seserys buvo mandagios ir paslaugios.

Pats gydymo būdas Amerikos ligoninėje buvo visai kitoks kaip kad Europoje. Europoje priprastai, kad tavo daktaras gydo tave tik iki ligoninės durų, o ligoninėje jau pereini kitų daktarų žinion. Europos ligoninėse kasdien aplanko tave koks vyresnysis daktaras su palydovais: kitais daktarais ir seserimis. Tai būna iškilmingiausias ligonio dienos momentas. Žiūrėk, staiga plačiai atsidaro palatos durys, ir visas būrys baltais kaip sniegas chalatais

apsirengusių medicinos žinių iškilmingai įplaukia į palatą, ir jų vadovas, sustojęs prie kiekvienos lovos, kai ko ligonį paklausia, kai ką pažiūri, duoda nurodymų daktarui ar vyresniajai seseriai, kuri viską pagarbiai ir rūpestingai susiraso į savo knygutę. Pamatę tokį būrį sveikatos nešėjų, ligonis kažin kaip atsigauja, pagyvena, sustiprina savo viltis pasveikti. Kai medikų sinedrionas iš palatos išeina, ligonis dar ilgai komentuoja savo tarpe ypatingai vyresniojo daktaro žodžius ir gestus. Taip yra Europoje.

Visai kitaip Amerikoje. Čia tavo naminis daktaras nepaliekia prie ligoninės durų, bet eina su tavimi į palatą, operacinę ir tave visą laiką gydo. Tiesa, ligoninė turi ir savo daktarų, bet, matyt, jie patarnauja ligoniams tik tam tikrais atvejais ir kai ligonis neturi savo daktaro. Pakrantis išguldė ligoninėje savaitei ir nematė nė vieno daktaro su baltu chalatu. Atėję daktarai iš gatvės lankytis savo pacientų jokiais chalatais nevilkiėjo, o vaikščiojo po palatas apsirengę paprastais gatvės drabužiais. Jokių jiems lankymo valandų nebuvo nustatyta: jie užeidavo pas ligonius kada norėjo, ar turėjo laiko. Pataloje, kur gulėjo Pakrantis, visi daktarai aplankydavo savo ligonius prieš dvyliką — pasakum viską darydavo gailestin-giosios seserys.

Pakrantis negalėjo susilaikyti nesijuokęs iš tų daktarų vizitavimo, nors jam žaizda ir neleidė juoktis. Žiūrėk, beveik tekinas į palatą įlekia daktaras ir skuba tiesiai prie savo ligonio lovos. Už poros žingsnių jis jau siekia ligonio pulso ir klausia: How are you? Jei sakai: All right, tai jis daugiau nebeklausinėja ir, metęs nebaigtą skalčiuoti pulsą, dumia iš palatos lauk, arba liekia prie kitoje lovoje gulintio savo ligonio. Jei ligonis kuo skundžiasi, tai daktaras užtrunka kiek ilgiau, bet neilgiau kaip porą minučių.

Ir Pakrantis daktaras elgėsi taip pat. Karta juokdamasis Pakrantis jį paklausė, ko tie daktarai laksto tartum su skaudančiais viduriais. Gydytojas

atsakė, kad jie labai laiko neturi. Jie priminėja pacientus namie, turį lankyti savo ligonius namie ir ligonius gulintius ligoninėje.

Tačiau visus skubėjimo rekordus sumušė kitas Pakrantis daktaras, kuris jį operavo. Tai buvo dar apyjaunis, panašus į ispaną vyras. Jis kažin kodėl jautė pareigą taip pat Pakrantį kasdien aplankyti, nors iš tikrųjų jis nebuvo jo pacientas. Jis pribėgdavo prie Pakrantio lovos ir, žiūrėdamas pro langą, barškindavo pirštu į krūtinę, automatiškai klausdamas: How are you? Pakrantis dar nebaigęs sakyti O. K., jo jau nebebūdavo prie lovos. Pakrantis juokdavosi susiėmęs skaudamą vietą...

Iš kitų ligonių Pakrantis patyrė, kad ligoninė už parą ima po 10 dolerių. Paklaustas daktaras pasakė, kad operacija jam kainuosianti 150 dol. Nors didesnę išlaidų dalį turėjo padengti sveikatos draudimo bendrovė, bet Pakrantis apskaičiavo, kad vis dėlto jam apendicito operacija ir visos su ja susijusios išlaidos sieks apie 300 dol. Ką reiškia ta suma žmogui, su šeima gyvenančiam iš savo penkių pirštų, kiekvienam aišku.

Bekvaršindamas sau galvą netikėtomis išlaidomis, Pakrantis vieną popietį užsėdėjo ir sapnuoja, kad jam vėl daroma apendicito operacija, tik nebe atskirai, o ant konvejerio. Rolandis, kaip jis ilgaisiais eilėmis ligonių suguldyti ant minkšto konvejerio, slenkantį pro vitelę, kur gulėjo Pakrantis, visi daktarai aplankydavo savo ligonius prieš dvyliką — pasakum viską darydavo gailestin-giosios seserys.

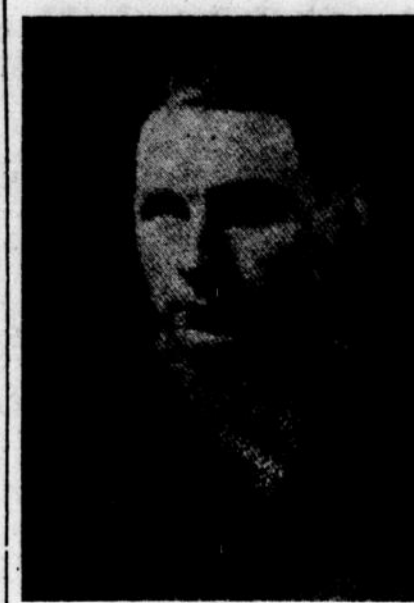
Jis šypsojosi prisimines savo sapną ir galvojo, kodėl amerikiečiai tikrai neoperuoja apendicito ant konvejerio: juk atsi-dančiais viduriais. Gydytojas

Anslavs Eglitis-mūsų novelės autorius

Kalbant apie latvių prozas rašytojus, ypač apie tą jų kartą, kuri pasirodė viešumoje apie 1930 m., bene pirmon eilėn tenka minėti Anslavą Eglitį.

Anslavs Eglitis gimęs 1906 m. spalio 14 d., užaugęs kultūringoje šeimoje (jo tėvas žymus latvių poetas ir rašytojas, neoklasicizmo krypties atstovas Viktoras Eglitis, dabar, kaip gauta žinių iš anapus geležinės uždangos, miręs bolševikų kalėjime), anot jo paties, ypatingų rūpesčių neturėjęs, išskyrus džiovą, nuo kurios jam po ilgų pastangų pavyko išsigyti, dabar apsigyveno JAV, Oregono valstybėje.

Visuomeniniame gyvenime beveik nedalyvaudamas, Eglitis visą laiką skiria vien kūrybai. Tuo ir paaiškinamas jo produktų rinkiniai "Maestro", "Kazano-džioje" — menininkų ir taip vad.

aukštųjų sluoksnių gyvenimo nuotykių, parodyti gana kreivame veidrodyje, k. a. romanai "Homo Novus", "Nuotakų me-paaiškinimas" jo produktų rinkiniai "Maestro", "Kazano-džioje" — menininkų ir taip vad.

vadinimu Eglitis yra parašęs ir komediją, kuri tačiau neturi nieko bendra su paminėtu novelių rinkiniu ir kt. Tremtyje jis vaizdžiai ir sultingai aprašinėja vokiečius (ciklas "Švabų capriccio"), rimtai ir su šypseną traktuoja karo laiko nuotykius bei psichologines problemas (rinkinys "Šykščioji gyvybė", iš kurio paimta ir novelė "Naujų Metų naktį").

Pastaruoju laiku jo temos darosi egzotiškesnės ir tarptautiškesnės, kaip antai romanas "Adžurdžonga", "Čingišano galas", novelių rinkinys "Teoduls Supersakso" ir kt.

Medžiagą Eglitis dažnai ima tiesiog iš gyvenimo, ir dažnai vienas kitas menininkas ar visuomenės veikėjas jo kūriniuose mato savo portretą. Aplinkos ypatybės A. Eglitis studijuoja kropsčiau, negu kuris kitas latvių autorius, ir šios studijos, laikui bėgant, suteikia jam kone enciklopedišką žinių lobį iš įvairių sričių.

A. Eglitis yra parašęs ir keletą komedijų, kurios turėjo didelį pasisekimą latvių scenoje.

A. Eglitis yra žinomas ne tik kaip rašytojas, bet jis turi gerą vardą ir kaip tapytojas, meno kritikas bei šachmatų entuziastas.

Novelė "Naujų Metų naktį" būdinga autoriui, nes ryškiai parodo jo pamėgtus personažus ir nesikartojančius nuotykius.

Em. Sk.

STUDENTAI, ORGANIZUOKIMES!

Spaudoje nekartą buvo rašyta apie reikalą JAV lietuviams studentams susiorganizuoti. Atrodė, jau yra atėjęs laikas šį planą realizuoti. Yra daug tautinių, kultūrinių, socialinių ir ekonominių uždavinių bei reikalų, kuriuos studentija galėtų tinkamai atlikti, būdama susibūrusi į vieną sąjungą. Sąjungos tikslas būtų: atstovauti lietuviškai studentijai; įjungti lietuvių studentus į Lietuvos laisvės kovą tarptautiniame bei amerikietiškae akademiniame forume, kartu ir tautinėje bendruomenėje; rūpintis socialiniais ir ekonomiais studentijos reikalais, organizuojant paramą ir glaudžiai bendradarbiaujant tarpusavy bei su lietuviškąja visuomene.

Wisconsinio universitete, Madisone, Wis., studijuojančių lietuvių grupė, laiškais susisieks su daugeliu kolegų įvairiose JAV dalyse ir gavusi jų pritarimą, yra pasirūšusi šį susiorganizavimo išjudinti. Tam tikslui š. m. balandžio mėnesį rengiamasi šaukti studentų pasitarimą, kuris sudarytų laikinę vadovybę. Šios vadovybės uždavinys būtų pabaigti sąjungos organizavimą, parengti organizacijos statutą, įvykdyti valdybos

rinkimus ir vasaros atostogų metu suorganizuoti studentų suvažiavimą.

Visus kolegas-es prašome — kaip galima skubiau rašykite mums, iškeldami savo nuomones, pageidavimus, arba bent pranešdami savo adresą, lankomą koledžą, studijuojamą dalyką ir akademinį statusą.

Prašome rašyti: Vyt. Kavolis, arba Vyt. Žvirzdys, 740 London St., Madison 5, Wis.

PRADININKAI

TREMIS

Vienintelis lietuviškas laikraštis Vokietijoje. Eina nuo 1950 metų liepos mėnesio pradžios, kas savaitę. Leidžia ir redaguoja žurnalistas SIMAS MIGLINAS. Prenumeratos kaina Amerikoje ir Kanadoje — 50 centų vienam mėnesiui.

TREMIES atstovai:

Visai Amerikai, išskyrus Chicagos miestą — St. Nasvytis, 4579 W. 157 St., Cleveland 11, Ohio
Chicagos miestui ir Kanadai — W. Stuoigis, 1114 Florence Ave., Evanston, Ill.

REMDAMI TREMTĮ, REMIAME VOKIETIJOJE LIKUSIUS LIETUVIUS — BE UŽJURIO LIETUVIŲ PARAMOS JIE LIKS BE LAIKRAŠČIO!

Korėjoje vaikai susigūžę ant žemės kopetos užsikemša ausis, kai čia pat kareiviai šauda iš patrankų. Kur jų tėvai ir jų namai — niekas nežino...

gaminiais apsikrovę konduktoriai pasiekė barjerą.

— I Šveicariją! — sušuko dailininkas, nykščiu bakstelėdamas per petį ponios link, lyg norėdamas parodyti, kad dokumentai ir bilietai seka. Pamatę lydinčius konduktorius, kontroluotojai sumišo, ir, kai leopardiškoji ponija Rozina su kino žvagdės šypseną padavė jiems du bilietus, jie nebepajėgė nieko kita, kaip iškelti rankas ir sudaužti kulnus.

— O, laimingieji šveicarai, ko jiems bereikia, — tarė kontrolieriai, godžiomis akimis palydėdami grakščiaublaudę poniją Roziną, kuri tarp nedužytų švabių žėrėjo, lyg rožė smilgyne.

Ant stoties laiptų konduktoriai dar sykį padėjo už cigaretes ir skubėjo atgal prie savo pareigų. Vyras su žmona pažvelgė vienas į kitą. Pirmas smūgis buvo pavykęs.

Tiesiog priešais stotį buvo Konstanco didžiausias ir prabangiausias viešbutis. Aišku, ten buvo leidžiama apistoti tik tai partijos nariams, karininkams ir žmonėms su specialiais leidimais. Romanas priėjo prie durininko užtvaros ir tylėdamas padėjo ant stalo 200 gramų lašinių, dailiai suvyniotų į sviestinį popierių.

Durininko veidas truktelėjo lyg

iš skausmo.

— Pone, — tarė jis. — Be specialaus biurgermeisterio leidimo mes negalime priimti nei vieno svečio.

Dailininkas padėjo prie lašinių dar du kiaušinius.

— Pone, čia pasienis. Parėdymai labai griežti.

Dailininkas pridėjo dar keturis cigarus.

— Vienintelis... gal aš galėčiau jus palikti čia iki vakarui. Ir tada aš rizikuoju mažiausiai netekti vietos.

— Tamsta niekuo nerizikuoji, — tarė tapytojas, pasiimdamas kambario raktą. — Kada biurgermeisteris priima?

— Šiandien tikrai nuo vienuoliktos iki pusės pirmos. Abejoju, ar jums pavyks pas jį patekti. Liko tik dvi valandos laiko, — atsakė durininkas, pažvelgęs į laikrodį.

Parodęs durininkui savo bagažą — aštuonius lagaminus ir didelį ritinį paveikslų, kurie tebestovėjo ant stoties laiptelių dailininkas tarė žmonai: — O dabar, Rozina, apžiūrėsimė sieną.

Sienos toli jieškoti nereikėjo. Tai buvo keleriopa spygliuotų vielų užtvara, kuri rangėsi skersai visą miestą. Ji buvo tokia tanki, kad net didokas katinas veltui bandė apleisti Gross-

deutschlandą. Tvorą saugojo daugelis sargybinių, neprileisdami praeivių nei iš tolo. Prie vienos pletesniųjų gatvių sargybinių buvo nuolaidėsi. Abipus sienos stovinėjo žmonių būreliai ir susisiekinėjo įvairiais būdais. Šveicarijos pusėje viena motina pakėlė ant peties mažą berniuką ir tas rodė ženklus tėvui Vokietijos pusėje.

— Pasienio romantika, — šyptelėjo tapytojas. — Rozina, ar tu jau šluostaisi ašaras?

— Romanai, ir čia tu nori prasi-laužti? — paklausė ponija Rozina, visiškai prislėgta nuotaika. Ji vos vos valdė ašaras.

— Brangioji Rozina, tu dar jauna, bet aš — aš jau gerokai pasimėčiau po pasaulį, — dailininkas atdairiai pamokė savo žmonelę. — Kiekvieną tvorą, kurią žmogus pastatė, žmogus gali ir perlipti.

Jie pasikalbėjo su vienu kitu sienos stebėtoju, bet žinios buvo ne iš geriausių. Sieną buvo kogniežiausiai saugoma ir kiekvieną vokiečių, kuris pasirodė anoj pusėj, šveicarai neatidėliodami siuntė atgal, nes toks buvo susitarimas tarp abiejų valstybių. Varo-šo, kaipio svetimšalio, šioji aplinkybė per daug neįaudino, — kol Šveicarijos pasienio policija ištirs, kas jis toks ir ką su juo daryti, buvo galima susiži-

noti su savo valstybės atstovais Berne ir supainioti visą reikalą taip, kad jo jau joks velnias nebeiškraptytų iš Šveicarijos. Bet visa nelaimė buvo daiktai. Ką tu pradėsi plikas išmukęs į svetimą šalį, neturėdamas nei valiutos, nei brangenybių? Jei ne daugiau, tai bent paveikslus reikėjo pasiimti su savimi.

Varošai priėjo gatviukę, kuri baigėsi aklina. Sienos pertvara čia skėlė kiemą ir atsidūrė į nedidelio namo sieną.

— Gal čia? — galvojo dailininkas. — Man rodos, nuo palėpės lango būtų galima permosti paveikslų ritinį... papirkti namų savininką...

Bet štai iš namo išėjo kareivis ir rūščių balsu paliepė porelei išsikraustyti iš kiemo.

— Romanai, mūsų reikalas be vil-ties, — tarė ponija Rozina, pešiodama nosinaite. — Važiukim iš čia, kol dar neįsisipainiojom į nemalonumus už neleistą sustojimą pasienyje.

— Tai buvo sausumos siena. Pa-žiūrėsimė, kaip atrodo ežeras ir upė, — tarė dailininkas nesudrumsčiameje ramybėje.

Jie apvaikščiojo gražiąją ežero pakrantę, ilgusius polių tiltus, kurie tiesėsi toli į Bodeno ežerą. Pakrantėje jie žavėjosi didžiųjų pastatų, pana-

šiu į daržinę, kuriame kadaise aukštasis bažnytinis susirinkimas, nuteisdamas Husą, kilnojo kryžius, bet dabar karininkai švaistėsi skystojo alaus taurėmis. Pūtė aštrus nemalonus vėjas, tolumos buvo miglotos, stebuklingųjų Alpių nei pėdsako, tušti vandenys.

— Ką tai reiškia, — klausė ponija Rozina, — kad nematyti nei laivelio, nei valtelės, nei tulumoje, nei prie kranto?

— Pasienis, — atsiduso tapytojas.

Tada porėlė apvaikščiojo Reino krantus. Žalsvai pilksvoji srovė buvo tokia pat tuščia, kaip ir ežeras. Ant liepto meškeriojo susirietęs senukas.

— Argi čia, prie pat kranto, galima ką nors pagauti? Ar nebūtų išmintingiau išplaukti valtele į vidurį? — senukui cigarete.

Jie užsirūkė.

— Valtele, — juokėsi senis. — Tą gali tikrai mūsų biurgermeisteris. Bet jis meškerioja daug didesnius daiktus, negu žuvis. Ant visų valčių ir valtelėlių uždėtas areštas nuo karo pradžios. Pasienis, — senis tarė su matomu išdidumu.

— Ar biurgermeisteris tikrai turi valtį?

(Dus daugiau)

LINKSMŲ VELYKŲ
Mūsų Draugams ir Rėmėjams

TREE'S CAFE

Pas mus geriausias pasirinkimas
VYNO — LIKERIŲ — ALAUS
Eleanor & Anthony Budas
1457 EAST 71st STREET

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

SHAW-BALTIC FLORISTS

PERSONAL ATTENTION GIVEN TO EVERY ORDER —
LARGE OR SMALL

The FINEST in Flowers for Every Occasion

9650 CARNEGIE AVENUE RA 1-7900
12310 SUPERIOR AVENUE GL 1-0636

Flowers Telegraphed Everywhere—Charge Accounts Invited

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

STONE GRILL, INC.

13927 ST. CLAIR AVENUE

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NEW CHINA RESTAURANT

CLEVELAND'S FINEST AND MOST BEAUTIFUL
EATING PLACE

Serving the Finest Chinese and American Food
1710 EUCLID AVENUE CH 1-3398

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE LOUIS PETRASH

Municipal Court

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

For a Pleasant Holiday

OHIO SHEET METAL CO.

565 EAST 123rd STREET GL 1-6375

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

STATE BOTTLE COMPANY

2722 EAST 51st ST. HE 1-7177

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

KALAN'S BAKERY

We Carry the Finest Baked Goods

20991 EUCLID AVE. IV 1-3849

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

THE FINEST IN FLOWERS FOR EVERY OCCASION
Personal Attention Given to Every Order—Large or Small

ABBY'S FLORAL AND GIFT SHOPPE
630 EAST 140th STREET Phone: PO 1-0737

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS

HENRIKSEN FEED & SEED STORE

8836 BROADWAY DI 1-1466

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

SHAKER SHANTY

We Serve the Finest Choice Wine - Liquor - Beer
3760 LEE ROAD WA 1-9849

V. Skinka postringauja...

MINĖJIMO PABAIGA

Viskas minėjime būtų gražiai pasibaigę, kad ne piliečio Šiaučiuo prakalba. Teisingai Vištukas sakė — neduosim jam kalbėt, nes jis gali išsireikšti asmeniškumų reikalais.

Taip jau išėjo, kad Šiaučiuos pirmutinis sulaužė vieno dolerio tradiciją — padėjo į skrybę visą penkinę ir, susijaudinęs dėl šio savo nepaprasto išsišokimo, išėjęs į koridorių kiekvienam sutiktam pažįstamam ir nepažįstamam atsi-dūsta ir taria:

— Tai penkinę jau ir palikau...

Visi iš mandagumo tuč tuojau atsako:

— Džyzus, visą penkinę, tai daug! Myninu, kad tau, Bill, turi būti už tai atiduotas kreditas.

Koridorių paskatintas, Šiaučiuos pasišovė išnaudoti publikos opinijos jam skirtą kreditą, pradėjo prašyti, kad jam būtų leista pasakyti spyčių. Rengimo komitetas subruzd: — ką daryti, leisti ar neleisti programoj nenumatytą dar vieną prakalbą? Pagaliau var-dan gerų santykių palaikymo su stambiu aukotoju,

nutarė: — tegu šneka, tik trumpai...

Taip Šiaučiuos ir atsi-dūrė scenoje. Pasveikinę klausytojus, jis tęsė:

— Tai jei prieš tavo, ka-rą perbėgo juoda katė — reiškia Valentino dienoj ga-li rasti kavalierių pas savo pačią, bet nevermai, labai nosies nepakabink, ba Va-lentinas ir tau duoda lygų čenčių. Kaip sakoma — tu gilty ir aš gilty, tai ir kvit. Užmiršk tą ir pradėkim gy-venimą nuo pradžios.

Mat Valentino diena tam ir numatyta, kad, kaip po-ezijoje sakoma, — duoti va-lią andarokui, ir faitavimui tą dieną vietos nėra. Svar-biausia — kypk smailą ir neleisk pačiai kibti tau už plaukų. Ką aš daugiau čia galiu jums pabajyti Valen-tino dienos proga — ant greitųjų nevalioju sumisly-

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Valente's Cafe

WE CARRY THE FINEST

CHOICE WINES, LIQUOR, BEER
21867 FAIRVIEW

GREETINGS

To Our Friends and Patrons

BARTUNEK CLOTHES

FINANCE YOUR

APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14959 St. Clair Ave.

6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

Jungia pasirengimui

• Telefonininkės, sujungdamos pasikalbėjimus, dažnai tuo atlieka pirmąjį svarbių krašto apsaugos darbų žingsnį. Daugelis gamybos darbų prasideda telefoniniu pasikalbėjimu. Užmies-tinių pasikalbėjimų pereiniais me-tais padaugėjo 20%... ir dar daugėja.

Tam reikia daugiau tarnautojų, daugiau linijų ir daugiau įrengi-mų. Tarnautojams daug padeda nuostabus automatinis išsauki-mas, kuris leidžia tiesiai išsaukti daug tolimų miestų. Prisišau-kiamą dvigubai greičiau... jei

pasakomas kito miesto šaukia-mo abonento numeris.

Tolimo automatiško sujungimo išplėtimas yra tik dalis patobu-linimų programos, kuri pakėlė telefono patarnavimo vertingumą nuo VJ dienos. Suplanuota klestinciam taikos meto ūkiui, patobulinta telefonų sistema yra gyvybinės reikšmės didžia-jam ginklavimosi uždaviniui atlikti. Taigi, rimta telefonų ben-drovė teikia esminius patarnavi-mus... paruoštus visokiam at-sitiktinumiui, kaip asmeniniame, taip valstybės gyvenime.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

IN TEN YEARS:

Number of Phones
UP 110%

Telephone Plant Investment
UP 97%

Cost of Doing Business
UP 201%

WAGE RATES
UP 115%

Cost of Living
UP 80%

Telephone Rates
UP ONLY 9%

IT TAKES A SOUND TELEPHONE SYSTEM TO DO A SOUND JOB!

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THE FARMERS NATIONAL BANK TRUST COMPANY

ASHTABULA, OHIO

GERIAUSILINKEJIMAI
Mūsų Draugams ir rėmėjams Velykų šventėse

GALE'S GARDEN CENTER

Nuolat žydinčios arbatrožės puoduose
ir vainikai

5211 LEE ROAD—Near Libby
MO 2-3425

BEST WISHES

To My Many Friends and Patrons

THE SIMON SIGN COMPANY

ISKABŲ — SIGNS — GAMINTOJAI-PIEŠEJAI
Gyvuoja jau daugiau kaip 75 metai

2307 PROSPECT AVENUE

PR 1-1816

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

BOOK OF KNOWLEDGE

KEITH'S BUILDING—Euclid at 17th St.
Phone TO 1-6621

LINKSMŲ VELYKŲ
Draugams ir Rėmėjams

STANDARD FOOD MARKET

Pas mus maisto pasirinkimas geriausiai ir
kainos pigiausias

854 EAST 185th STREET

IV 1-5686

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MELROSE DISTILLERS, INC.

1105 CHESTER AVENUE

CH 1-6942

GREETINGS TO OUR MANY FRIENDS AND PATRONS
LAKESHORE POULTRY & EGG CO.

We Carry the Finest Choice Poultry
6717 St. Clair Ave. EN 1-5134

AITVARAI LANKĖSI WATERBURYJE

Brooklyno "Aitvarai" su jų koncerto rengėjais bei svečiais Waterburyje, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sk. būstinėj. Pirmoj eilėj: Jonas Remėza, prof. Povilas Stančius, prof. Jurgis Žilinskas, dr. M. Žukauskieris, Antanas Usevičius, Vitalis Žukauskas, dr. Vytautas Damijonaitis, Viktoras Liaukus, Alekas Mrozinskas. Antrojo eilėj: Izidorius Ališauskas, dr. Bronius Svogūnėlis, dr. M. J. Colney, Mykolas Gureckas, dr. Vikt. Jasaitis, Br. Dūda ir Vilijus Bražėnas.

Kovo 4 dieną Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos koncertas gražiai pavyko. Koncertavo iš Brooklyno, N. Y., čia apsilankę "Aitvarai". Jie turi labai gražiai parinktas dainas ir puikiai jas dainuoja. Jie turi labai gabią vedėją pianistą A. Mrozinską, gerai išlavintą balsą — tikrai yra ko paklausti. Ir humoristas Vitalis Žukauskas maloniai palinksmina publiką savo juokingu pasakėliu. Patį "Aitvarų" kvartetą sudaro Vilijus Bražėnas, Bronius Svogūnėlis, Izidorius

Ališauskas ir Jonas Remėza. Po koncerto ALTS skyriaus patalpose įvyko bendra vakarienė su svečiais menininkais, kur kalbėjo prof. J. Žilinskas, dr. V. Damijonaitis, Tomas Matas, prof. A. Stančius, dr. Vyt. Maurutis, dr. V. Jasaitis, Bronius Dūda, Mykolas Gureckas, Vl. Zambliuskas, A. Giziene, o D. Malakauskaitė ir A. Jankauskaitė padėkavo eilėraščių. Ir čia žukauskas pridūrė keletą savo linksmų žodelių, o kvartetą dar padainavo porą dainelių.

Vakaro vedėjas buvo dr. M. J. Colney, koncerto ir vakarienos rengimo komitetas — M. Gureckas, B. Šilkauskas, V. Liaukus, B. Dūda, A. Kušlis, A. Gureckas, P. Stanikienė, O. Kušlienė, A. Koncienė, A. Colney, M. Sabienė. M. J. C.

• **PAKELIUI Į MIRTĮ** — B. Gaidžio aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina \$1.00

KAS GIRDĖTI BROCKTONE

• Jau penktas tremtinys iš Brocktono išėjo į amerikiečių kariuomenę. Paskutinis yra J. Čiras, kilęs iš Vilniaus krašto kaimo. Atvažiavęs pas paraudonavusius, pats buvo pasidavęs jų įtakai ir dirbo su raudonaisiais. Iš tremtinių jis buvo išsiskyres. Įdomu, su kuo jis dirbs ir kam tarnaus, būdamas amerikiečių kariuomenėje?

• Du tremtiniai — J. Spokevičius ir Kurpis įstojo savanoriais į amerikiečių kariuomenę. Jie priimti į aviaciją. Spėjama, kad jie bus pašaukti į tarnybą apie balandžio mėn. vidurį.

• Vasario 16-tos progą vietos tremtiniai paskyrė Lietuvos laisvinimo reikalams vienos dienos uždarbį. Jie jau surinko apie \$600.00, bet rinkliava dar nebaigta. Tuo būdu tremtiniai savo tarpe surinks apie pusę paskirtos Brocktonui surinkti \$1,500.00 sumos.

• Brocktono Lietuvių Taryba, į kurią įeina visos lietuviško nusistatymo organizacijos, išskyrus Katalikų Federaciją, nutarė priimti dėmesin ALT paskirtą mobilizacinio vairo rėmuose surinkti \$1,500.00 sumą ir stengtis ją ko greičiausiai sudaryti. Buvo kseiptasi šiuo reikalu ir į Katalikų Federaciją, bet ši atsisakė, nurodyma, kad jos darbas šioje srityje baigėsi Nepriklausomybės minėjimo suruošimu su Brocktono Lietuvių Taryba ir ten surinktomis aukomis (\$183,05!).

Atrodo, kad Taryba lengvai įvykdys užsibrėžtą uždavinį, nes jau šiuo metu turi apie \$1,300.00, kurių tarpe yra stambiausia tremtinių apie \$600.00 suma, Sandaros \$215.00, Franklin ir Kazimiero klubų po \$100.00, pačios Tarybos \$50.00.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopos \$25.00 ir Tarybos su Katalikų Federacija bendromis pastangomis suruošame Nepriklausomybės minėjime surinktos \$185.05 aukos.

• Lituanistinė mokykla pasirodė visuomenei su J. Biliūno "Laimės Žiburio" inscenizacija. Vaidinimas buvo puikus. Jį paruošė mokytoja I. Eitavičienė, dekoracijos pagamino E. Bliudnikas, o šviesas tvarkė A. Bačiulis. Vaidinimo pradžioje mokyklos vedėjas J. Daniusevičius nupasakojo sunkias mokyklos sąlygas ir išryškino lietuvių kovą už gimtąją kalbą istorijos bėgyje bei reikalą dabar ją vesti. Tremtinių komiteto pirmiginkas pažymėjo, kad kiekviena giminė, visuomenė ir tauta yra pasmerkta žūti, jei neišauklėja jaunosios kartos. Lituanistinė mokykla yra priemonė užtikrinti Amerikos lietuvių visuomenei tokią jaunąją generaciją, kokios laukia žudoma lietuvių tauta. Šioji vargo mokykla eina gelbėti nykstančios Amerikoje lietuvių. Paibaigoje tėvų komiteto pirmininkas V. Senuta dėkojo visiems, kurie prisideda prie lituanistinės mokyklos išlaikymo ir vaikų auklėjimo gilioje patriotinėje dvasioje.

• Nepriklausomybės minėjimas buvo suruoštas bendromis Brocktono Lietuvių Tarybos ir Katalikų Federacijos pastangomis. Bet išėjo silpnai: klebono paskirtas programos vedėjas užmiršo net Lietuvos himną ir žuvusiųjų pagerbimą, o Lietuvos garbės konsulą A. Šalną pristatė, kaip Amerikos konsulą. Tuo programos vedėju buvo kun. A. Klimas. Pagrindinis

kalbėtojas kun. Yla irgi lietuvių partizaninio veikimo Amerikoje pavyzdžiu nurodė tik vyčius. Minėjime priimtoji rezoliucija pavesta Tarybos ir Katalikų Federacijos valdyboms persiųsti centrinėms Amerikos įstaigoms ir gyvenamos valstybės senatoriams ir kongresmenams, tačiau ligi šiol tai nepadaryta. Kita minėjimo programa, ypač parapijos choras, išėjo neįspūdingai, silpnai. Buvo siūlyta minėjimą daryti taip, kad būtų galėjusi dalyvauti akt. H. Kačinsko dramos studija su St. Santvaro parašytu vaidinimu, kuris buvo pastatytas Brocktone. Bet siūlymas neišsklaidytas. Aukų surinkta mažai, tik \$183.05. Žodžiu, bendras arklys išėjo liesas visais atžvilgiais. Kaltę tenka ambicingiems vadams. Brocktono Lietuvių Tarybai pavyko iškovoti tik tai, kad minėjimas būtų ne parapijos rūsyje, bet erdvioje Winthrop mokyklos salėje, kad būtų pakviestas Lietuvos garbės konsulas A. Šalna ir pateikta priimti rezoliucija. O visą kitą programą ir jos vedėją nustatė klebonija.

• Tremtinių veikla stiprėja ir plečiasi. Ji reiškiasi visuomeninėje ir kultūrinėje srityje, kuria mažiausiai domisi vietinės organizacijos. Praėjusiais metais suruošti trys aukšto lygio koncertai, suorganizuota lituanistinė mokykla, išplėsta anti-komunistinė akcija, pasiekta, kad prapinėje mokykloje dėstoma tikyba lietuvių kalba tiems vaikams, kurie to nori, Lietuvos laisvinimo reikalams skirtas vienos dienos uždarbį, sudarant \$326, Balfo reikalams parūpinta tiesioginiai \$95, o netiesioginiai dar \$34. Šiems metams išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirmininkas — P. Viščinis, vicepirmininkas — J. Daniusevičius, sekret. — J. Petro-nis, izdin. — A. Bačiulis, narys — J. Laurinaitis. Vėlutis

GREETINGS and BEST WISHES

LONG DRESSED BEEF CO.

WEST 68th and BIG 4

ME 1-5620

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

QUALITY MARKET

We Carry the Finest Choice Meat

14820 St. Clair Ave.

MU 1-3478

"Aš gaunu DVIGUBAI elektros už du trečdaliu darbo!"

Darbo valandų apmokėti vidutinei mėnesio elektros at-
1939 -- 4 val. 1939 -- 77 vien.
1951* -- 2 2/3 val. 1951* - 165 vien.

*12 mėn. iki kovo

VALANDINIŲ ATLYGINIMĄ gaunantieji Clevelando darbininkai vidutiniškai dabar sunaudoja dvigubai daugiau elektros, kaip 1939 m., mokėdami tik dviejų trečdalių darbo valandų uždarbį. Daugelis vartotojų sako, kad iš visų jų perkamų dalykų niekur tiek negauna, kaip iš elektrinio patarnavimo, kurio kaina tokia žema.

ŠIOS ŽEMOS ELEKTROS KAINOS yra vaisius nuolatinių Illuminating tarnautojų pastangų pagerinti metodus, ir didelių pagerintų įrengimų, kurie padaryti mūsų bendrovės investuotojų dėka.

Žengdami pirmyn mūsų 5-erių metų \$125,000,000 statybos programos vykdy-me, kad patenkintum šios apylinkės augančius reikalavimus, mes nulat stengiamės, kad elektra pasiliktų jūsų geriausias pirkiny

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE
IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Tune in "TEN O'CLOCK TUNES"—All Hit Tunes—All Top Stars—15 Shows a Week
—Mornings at 10 WGAR and WICA—Evenings at 10 WHK

LINKSMŲ VELYKŲ

Visiems Mūsų Draugams ir Rėmėjams

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA pririekia šveisti savo toiletą kada pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagelbininkas šiandien yra SANI-FLUSH, geriausias disinfektantinis toiletų įtalpos valytojas. Jis toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletą įtalpą chemikališkai, pašalins plėtnus ir nešvarias susidėjusias gliuomes, užtikrins toiletų įtalpą visai švarią, taipgi pašalins visokius kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose. BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir vandans minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

GREETINGS and BEST WISHES

YORK-CLEVELAND, INC.

2323 CHESTER AVENUE

CH 1-7393

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**STUDNEY'S GULF SERVICE
STATION**

WE GIVE THE FINEST SERVICE IN TOWN
SUPERIOR AVE. (Corner of East 66th St.)

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

ELECTRO PROCESSING COMPANY

PLATING AND SURFACE TREATING

4615 SUPERIOR AVENUE

EX 1-1154

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

MAR-KET COAL COMPANY

Agnes Klemencic, Sav.

1261 MARQUETTE AVENUE

EN 1-3300

Literatūros ir muzikos vakaras Los Angeles

Ne veltui kartą šiame laikraštyje teko pranašauti, jog Tėvynės Mylėtojų Draugijos Los Angeles skyrius, naujosios valdybos skatinamas, galės duoti vietos lietuvių visuomenei tokią, taip sakant, pramogą, kuri čia ligi šiol veik nebūdavo: — nei kilbasų, nei kopūstų, o visdėlto gražų ir įdomu.

Skyrius užsimojo kovo 11 d. suruošti Los Angeles pirmąjį literatūros ir muzikos vakarą. Jį suorganizavo stačiai vienas žmogus, TMD skyriaus naujasis pirmininkas Vladas Bakūnas, vos kelių bendradarbių talkininkaujamas. Vietiniai lietuviai menininkai pakviesti nei vienas neatsisakė prisidėti. Į vakarą susirinko apie 100 žmonių, nežinū, kad tuo metu siautė gripo epidemija ir daugelis lietuvių sirgo. Keturi asmenys ir iš programos vykdymo negalėjo dalyvauti, jų tarpe prof. M. Biržiška ir dail. P. Puzinas. Apsirgo ir pats pirmininkas Bakūnas, kurio vietoje vakaro programą pravedė skyriaus sekretorius K. Barauskas.

Per pustrėčios valandos susirinkusieji išlausė tikrai margą, įvairią ir įdomią programą. O. Biržiškaitė — Barauskienė paskambino porą Ciurlionies preludų, saksofonistas Kreptavičius pagrojo lietuvių liaudies dainų, dr. A. Andrekus atliko tris smuiko numerius, solistas Vladas Baltrušaitis padainavo tris dainas. Muzikinių numerių tarpe buvo įmaišyta literatūrinė programos dalis. E. Truskauskaitė nuotaikingai paskaitė N. Mazalaitės legendą apie Kareivio Grįžimą, Ona Mitkienė sujaudino klausytojus savo eilėrašiais, Br. Raila perskaitė Pulgio Andriūšo naujausią feljetoną "Iškasenos" ir ilgesnę lietuvių poezijos pykę, ta proga

pateikdamas komentarų ir paaiškinimų: ištrauką iš Jurgio Baltrušaičio poemos prologo, Marijos Sims eilėraščių, du Henrikio Radausko eilėraščius iš naujosios jo knygos "Strėlė danguje", J. Aisčio Draugystės dainą, Runcės Dandierino satyrinį eilėraščių ir specialiai šiam literatūros vakarui prisiūtą Antano Gustaičio "Pasveikinimą naujųjų laikų progą".

Priešingai rengėjų nugastavimams, šis literatūros ir muzikos vakaras klausytojuose su-

kėlė visuotinį pasitenkinimą. Ne vienas pareiškė, jog norėtų daugiau tokių parengimų, nes jau tūsi įdomiau ir dvasioje turtingiau, negu per šiaip jau vakarus, kur daugiausia puotaujama ir šokama. Net poezijos dailis, šiaip sunkiai mėgiama, buvo pilnai suprasta ir priimta su pasigerėjimu. Su tokio pobūdžio parengimais TMD tikrai pasirinks labai gerą kelią ir pilnai pateisina Draugijos, užsibrėžtus uždavinius.

Tėvynainis

KASKAS IR LIEPA DAINUOS CHICAGOJE

Chicago lietuviai per pastintus dvejus metus turėjo visokių koncertų ir jau prireikė pajieškoti naujų jėgų. Tiesa, naujesnių jėgų atkviestas nėra toks paprastas dalykas. Tačiau pereinant rudenį Chicago lietuviams buvo atkviesios geriausios lietuvių literatūrinės jėgos iš Bostono. Aną literatūro vakarą tada organizavo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius. Tas pats skyrius dabar ryžosi atsikviesti vieną iš geriausių mūsų solistų — St. Liepą iš Bostono, ir iš Bloomingtono — garsiąją A. Kaską, buvusią Metropolitan Operos solistę.

Stasys Liepa naujakurių dainų puikiai žinomas, bet visiškai dar nepažįstamas seniesiems chigagiečiams. O Anna Kaskas priešingai — pažįstama ir karštai garbinama senųjų, bet reta kieno girdėta iš naujakurių.

Vasario mėnesį Anna Kaskas dainavo Margučio pokylyje, bet ten tegalėjo būti ribotas svečių skaičius ir daugelis vistiek neturėjo progos išgirsti A. Kaskos dainos. O toji daina buvo tikrai žavinga. Chicago lietuviai, ypač

naujakuriai, pageidavo, kad jos koncertas galėtų įvykti tokioje vietoje, kur galėtų keli tūkstantčiai išgirsti. Deja, tokios didelės salės nepavyko gauti. Vis dėlto gauta gera Sokol salė, su 1,500 vietų. Toje salėje ir bus A. Kaskas bei St. Liepos koncertas — balandžio 15 dieną.

Bilietų į koncertą jau galima gauti Margutyje ir pas platintojus. Tikimasi, kad, kaip literatūros vakaras, taip ir šis koncertas susilauks didelio chigagiečių susidomėjimo ir taip pat bus maloniai bei ilgai minimas.

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

**SOUTH EUCLID ICE &
BEVERAGE CO.**

COMPLETE LINE OF ALL
BEVERAGES

1438 GREEN ROAD
EV 1-2998

HOLIDAY GREETINGS
To Our Friends and Patrons
**PHYSICIANS AND SURGEONS
PHARMACY**

PRESCRIPTION SPECIALISTS
Free Delivery—Free Parking Joseph T. Matousek, Pres.
10110 EUCLID AVENUE CEDar 1-0060

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

BELSKIS FOOD MARKET

WE CARRY THE FINEST FOODS AT THE
LOWEST PRICES

5809 WHITE AVENUE

EX 1-1297

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GAS EQUIPMENT COMPANY

11902 WOODLAND AVENUE

CEdar 1-3722

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBBINS HARDWARE CO.

SEE US FOR ALL YOUR GARDEN TOOLS
Carrying a Complete Line of Hardware Supplies
6501 LORAIN AVENUE AT 1-8147

NEPAPRASTAS KONCERTAS

CLEVELANDE

Sekmadienį, balandžio 1 d.
6:00 val. vak.

PUBLIC AUDITORIUM • BALL ROOM

ANNA KASKAS ir IPOLITAS NAURAGIS

Akompanuoja **ALEKSANDRAS KUČIŪNAS**

ANNA KASKAS

Mezzosopranas, iš Metropolitan Operos

IPOLITAS NAURAGIS

Bosas, iš Lietuvos Valstybės Operos

RENGIA LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO

CLEVELANDO SKYRIUS

PO KONCERTO BALIUS

IKI 2:00 VAL.

BILIETAI po \$3.00, \$2.00, \$1.00 ir 75 c
DIRVOS redakcijoje, 6820 Superior Avenue,
P. P. MULIOLIO įstaigoje, 6606 Superior Ave.,
Spaudos kioske, ar užsakius telefonu CL 1-0531
Balandžio 1 - PUBLIC AUDITORIUM KASOJ

Clevelande IR APYLINKĖSE

LAUKIAME NEPAFRASUOTOJO KONCERTO

Pranešimai apie Atvelykyje būsimą koncertą sukėlė visuotinę susidomėjimą. Per pačias Velykas, išskyrus Vyčių rengiamus šokių lietuvių salėje, jokių žymesnių viešų rengimų nenumatoma, todėl apie Atvelykį jau kalbama daugiau, negu apie pačias Velykas, kurios šįmet tokių ankstyvos, tad lyg ir dar nepasirūštos...

Gudresnieji jau pasiskubino ir bilietus į koncertą įsigyti. Už tą patį pinigą jie turės geresnes vietas, negu tie, kurie ilgai kalba, ilgai rengiasi ir paskutinę minutę naudojami tik tuo, kas liko nuo vikresniųjų...

STEIGS SKAUTŲ GLOBOS KOMITETĄ

Pereitą sekmadienį lietuvių salėje įvyko iškilminga skautų sueiga, kurioje keli jaunieji davė įžodį ir kurioje įvesdintas

naujas draugininkas Dučmanas. V. Kizlaitis yra paskirtas aukštesniosios vadovybės vietininku. Po sueigos iškilnių įvyko pobūvis, kurioje skautai ligišioliniam draugininkui V. Kizlaičiui įteikė dovaną — lietuvišką kryžių, ir kurioje buvo pasidalyta minčių apie skautų veikimą ir su jų tėvais. Nusistatyta suorganizuoti skautų tėvų komitetą skautų veiklai globoti.

Numatoma pasitarti tuo reikalu pasitarti ir su mergaičių vadovybe.

Mūsų specialybė virtuvių, vonių, arkų ir spalvotų langų PERTAISYMAS

Taip pat popieriuojame arba dažome kambarius

K. ŠTAUPAS

16908 Endora Rd. KE 1-8794

BALFO 68 SK. POBŪVIS

pereitą šeštadienį gana gerai pasisekė. Susirinko nemažai svečių ir gauta kelios dešimtys dolerių pelno. Tas pelnas paskirtas apmokėti skyriaus surinktų drabužių į centrą persiuntimui.

NAUJIENA

JUOZAS KRUMINAS NAKTIS VIRŠUM ŠIRDIES

Apsakoma, vaizduojanti dviejų žmonių, vyro ir moters, jausmų konfliktų niuansus, dvasinius apsisprendimus ir tragiškų įvykių pasekmes. 141 psl., kaina \$1.50. Kryžos Bičiulių Klubui nariai, imokėję \$5.00 metinį mokestį, šią knygą gauna už \$1.00, taip pat gauna naujausias Jurgio Savickio, Nelės Mazalaitės, Jurgio Jankaus, Liudo Dovydeno ir kitų žymiųjų autorių grožinės literatūros knygas. Rasytės ir Kryžos Bičiulių Klubui narius ir metinį \$5.00 mokestį siųskite šiuo adresu:

G A B I J A
340 Union Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

JOHNNY & PAT TEXACO SERVICE STATION

We Still Give the Finest Service

6029 SUPERIOR AVENUE
EN 1-9563

AS LAIKIAU PAMALDAS UŽ STALINĄ

[domus stačiatikių dvasiško pasipasakojimas. 60 puslapių Galima užsisakyti Dirvoje, siuntytels. Kaina — 50 centų čiant 50c pašto ženklais, arba \$1.00 už dvi

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patariamas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POtomac 1-6899

LANKYKITE SAVO KLUBE!

Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave., klubo nariams ir svečiams penktadienį vakarais esti bulvinių blynų ir žuvies vakarienė ir šokiai su gera muzika žemutinėje Lietuvių Salės patalpoje.

K A U N A S

Batų taisymo
dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(prie Wade Park)

Savininkas

Kazys Ivanauskas

lietuvis — naujakuris

Lietuvių Bankas visiems linki

LINKSMŲ VELYKŲ

The Superior Savings & Loan Ass'n

6712 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio

LINKSMŲ VELYKŲ NUO

KULBIS ELECTRICAL APPLIANCES

Visokių rūšių elektriniai prietaisai, radijo bei televizijos imtuvai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, kilimų valytojai.

ŽEMOS KAINOS

Prašom telefonuoti arba apsilankyti pas mus:
621 EAST 128th STREET CLEVELAND 8, O.
GLENNVILLE 1-8610

Žemos kainos visą kovo mėnesį

TAI TIKRAI ĮMANOMA!

Swingus pianu skambinsit po 20 pamokų NETIKĖSIT, KOL NEPAABANDYSIT

Dėl bandomųjų pamokų skambinkit MAIN 1-6424
Jokių mokesčių, jokių įsipareigojimų • Jūs tam niekad ne perseni
SCHULTE MUSIC STUDIO
301 Euclid Arcade MAIN 1-6424

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui
ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

VELYKOS

JAU CIA!

Dabar pats laikas ateiti čia ir išsirinkti aprangą jūsų vaikams. Turim labai dailiai pagamintą čia pirkdami galite sutaupyti pinigų!

GERIAUSIOS RŪŠIES KODIKIŲ APRANGOS PASIRINKIMAS

ROSELAND SHOPPE

6933 Superior Ave., — Cleveland, Ohi — EX 1-5224
MRS. ROSE KUNSHITIS — MRS. ROSE BALTRUS

RKO Keith's 105th

Kovo 21 — 24 "I'd Climb the Highest Mountain" su Susan Hayward.

Kovo 25 — 27 "The Enforcer" su Humphrey Bogart.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Clevelandiečių pasirinkimas DAUGIAU KAIP PER 50 METŲ MONCRIEF SILDYMO SISTEMOS

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

PAVASARIS

Tai yra malonus ir linksmas laikas tiems, kurie yra laisvi nuo kasdieninių rūpesčių.

O kad pasiliuosotumėt nuo jų, stenkitės turėti santaupų Lietuvių Banke, tada jausitės, kad reikalui ištikus neteks rūpintis, ir juasitės laisvi ir laimingi, — pavasario laikas bus linksmesnis ir malonesnis.

Čia santaupos (depozitai) yra apsaugotos JAV valdžios per Federal Insurance Corporation, kiekviena atskira taupymo sąskaita iki

\$ 10.000

Čia ir šeštadieniais (subatomis) atidaryta iki 1 val. p. p.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I J. SAMAS JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

The MAY CO'S BASEMENT

Vaikams ir kūdikiams grynos vilnos flanelės

Paltai ir paltai su kepuraitėmis

7.99

KUDIAMS DYDžio 2 IKI 4
(su vilnonėmis kepuraitėmis)
VAIKAMS DYDžio 3 IKI 6

Grynos vilnos flaneliniai paltai ir paltai su kepuraitėmis vaikams ir kūdikiams. Pasirinkimas iš įvairių stilių, visi su šauniais apvadais. Kūdikių paltukai su priderintom kepuraitėmis.

Priimami užsak. paštu ir telefonu — šaukit CHerry 1-3000

Basement Infants' & Kiddies' Dept.

BERNIUKAMS "Dick Tracy"

Skrybėlės

1.95

Priedo "Dick Tracy" autotatinė kartono šaudyklė, šaunanti gumos juosta

Šauni velykinės skrybėlė, papuošta, kaip dėvi garsusis "Dick Tracy". Visų pageidaujamų stilių ir spalvų.

Priimami užsak. paštu ir telefonu — šaukit CHerry 1-3000

Basement Bays' Furnishings Dept.

Bernukams "Fruit-of-the-Loom"

Pusdrosės

BALTI MARŠKINIAI

6 iki 14½
Dydžiai:

2.29

Bernukams "Fruit-of-the-Loom" gražaus kirpimo pusdrosiniai balti marškiniai. Atvira ar normal "No-Wilt" apykaklė. Sanforizuoti*.

"FRUIT-OF-THE-LOOM"
PRANCUZ. MARŠKINIAI

Bernukams "Fruit-of-the-Loom" pusdrosės balti ir spalvoti marškiniai, Prancūziški rankogaliai ir susegimai. Dydžiai nuo 6 iki 14½.

*(Didžiausias susitraukimas 1%)

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: ENdicott 1-4466.
Redaktorius Vincas RASTENIS (buto telefonas: UTAh 1-6747) Redaktorius Baisys GAIDŽIUNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Poetas gyvenimo kryžkelėse

Fausto Kiršos 60 metų sukakčiai paminėti.

Rašo Stasys Santvaras

Poetas eina su savo tauta. Kai tautos padangę uždengia debesys, kai brolių ir seserų prislegia kančia, ir jis kaip tikras gerosios motinos sūnus pasinėria į kančios ežerus. Tartum švyturio sargas, poetas budities jėgų įsijungia vandenynui, jis net ir didžiųjų liūčių metu nesisukubina į lįsti po skėčiu. Kai jo tauta išvaroma į kryžkelės, kai ji skandinama klajoklių sutemose, ir jis, savo tautą visa širdimi mylįs poetas, atsistoja kryžkelėje, sukaupęs žvilgsniu įsižiūri į žmonių daromus nukaltimus ir begėdystes.

Tie žodžiai, visu nuosirdumu ištarti, beveik viską pasako, kai kalbame apie poetą **Faustą Kiršą**, prieš keletą savaitę peržengusį 60 metų amžiaus slenkstį.

Faustas Kirša, žymusis lietuvių tautos dainius, gimė 1891 m. vasario 13 d. Senadvario vieniemy, Antalieptės valsčiuje. Tai buvo tie laikai, kai rusų caro žandarai ir kazokai rimbais kapoję kiekvieną daugiau susipratusį lietuvių, kai už lietuvišką spausdintą žodį, už lietuvišką maldaknygę buvo tremiami į Sibirą, kai rusai pateisino kiekvieną savo niekšybę, kad tik lietuvių tauta niekad iš tos pniekos neatsikeltų.

Toj sutemoj, kurią taip jautriai apdainavo didysis Maironis, prabėgo Fausto Kiršos vaikystė. Ar ne tada jis pamilo dailų lietuvių žodį? Ar ne tada pirmą kartą sugėlė jo širdį, kai jis klausė motinos kalbą apie koriką Muravjovą? Taip, tada **Faustą Kiršą** apšvietė Ausros spinduliai, tada jis išgirdo Varpo šauksmą: Kelkite! Kelkite! Kelkite! Toj sutemoj **Faustas Kirša** apsisprendė eiti su savo tauta. Jis įsiklausė į pavergtųjų dainą, įsijungė į kovas už laisvę, visą gyvenimą paaukojo dainos kūrimui.

Ilgesnį laiką **Faustas Kirša** mokėsi Vilniuje, senajame Gedimino mieste. Didingos šventovės, nuostabūs Lietuvos barokas, senos mokslo įstaigos, tiek daug lietuvių tautai davusios, ir Lietuvos didikų statyti rūmai sustiprino jo dvasią ir pasitikėjimą tautos ateimi. Vilniuje **Faustas Kirša** pradėjo kurti savo pirmuosius eilėraščius, ten jis sutapo su lietuvių kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo. Vėliau studijavo literatūrą Vokietijoje. **Faustas Kirša** žodžiu ir raštu moka, berods, penketą kalbų. Jau laisvai skaito ir angliskai. Tad žmogaus dvasios turtai jam yra lengvai prieinami. Tų turtų jis yra gausiai prisisėmęs ir yra vienas šviesiausių mūsų rašytojų.

Lietuvos Nepriklausomybės kovose — **Faustas Kirša** aktyvus dalyvis. Karo Mokyklų, jų Draugijų buvo prisiminta tik rengiant pirmąsias karininkų

laidas kovoms dėl laisvės, jis dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą. Beveik tuo pačiu metu mes jį matome Lietuvos dienraščio redakcijoj, redaguojantį literatūros priedą *Sekmąją Dieną*.

Tame laikraštyje K. Ed. Bukelskio slapyvardžiu jis davė nemažą pluoštą moderninės literatūros parodijų, sukėlusį didelį visuomenės susidomėjimą. Iš viso, *Sekmoji Diena* liks mūsų grožinės literatūros istorijoje kaip naujo ir laisvo gyvenimo prosvaitė, kaip vešlūs daigai, rodą lietuvių dailiojo žodžio atgimimą. **Fausto Kiršos** redaguojama *Sekmoji Diena* nebuvo uždara ir mūsų jauniesiems to meto rašytojams. Pirmuosius žingsnius joje pradėjo žengti Juozas Tyšliava, Salys Šemerys, šių žodžių autorius ir kt. Tas leidinys sustojo greitai po to, kai **Faustas Kirša** paliko redakciją ir išvyko į Berlyną pagilinti literatūros studijų.

Ta proga yra atžymėtina *Meno Kūrėjų Draugija*. Toj draugijoje, lyg bičių avily, buvo susispietę visi prisikėlusios Lietuvos kultūrininkai. Joje gimė mintis, iš jos prasidėjo darbai ir žygiai. Operos Vaidykla, Dramos Vaidykla (vėliau išvirtsios Vaidybės Teatru), *Meno Mokykla*, Lietuvos Konservatorija, Satyros Teatras, Vilokas, Tautos Teatras. Tai tik vaizdai, tik atskira šalta frazė, tačiau tie varda gimė *Meno Kūrėjų Draugijoje*, beveik visi jie prieiglobstyje pradėjo gyventi, augti ir bujoti. Šiandien apie tuos atskirus vardus, apie jų nuveiktus darbus jau būtų galima rašyti ištisus veikalus. Bet ir anuomet *Meno Kūrėjų Draugijos* veiklą lietuvių visuomenė sutiko su entuziazmu, su džiaugsmu, net su džiaugsmo ašarom. Deja, net nevisus savo užsimojimus tesėjusi, *Meno Kūrėjų Draugija* suiro. Iš jos sekusių gimė atskiros rašytojų, dailininkų, muzikų ir kitų kultūrininkų draugijos bei sąjungos. Ar toji evoliucija visais atžvilgiais teigiama — ne šiuo atveju spresti. Čia *Meno Kūrėjų Draugija* buvo prisiminta tik todėl, kad joje didelį ratą suko

nūdien mūsų pagerbiamas poetas **Faustas Kirša**.

Taigi, būta ir saulėtų dienų, išgyventą didelį pavasario linksmybę, kai nukrito belaisvio grandinė, kai tėvų žemė ir namai pasidarė tikraja vaikų nuosavybe. Tačiau permaža buvo tų dienų, neapsakomai permaža. Ir visa tai, kas atžymėta — tik administracinė darbuotė, tik visuomeninė veikla. Kaip matėm, **Faustas Kirša** buvo į ją pasinėręs visa širdimi. Daug nuveikė, daug padarė, net ne viską čia surašysi. Beje, jis buvo ne tik *Sekmosios Dienos* redaktorius, bet ir *Dainavos*, *Baro*, *Pradų* ir *Žygių*, artimas bendradarbis *Skaitymų*, *Židinio*, *Lietuvos Aido*, *Naujosios Romuvos*.

Lietuva paskandinta baisioj tamsoj, o tie darbai, tie visi spausdinti žodžiai tebėra gyvi, jie tebešviečia, jie ir bjauriausią jėgų nesunaikina.

Nepriklausomoj Lietuvoj suklestėjo ir **Fausto Kiršos** poezija. Dar kaizerinės okupacijos metu Vilniuje išleisdavo pirmąją eilėraščių knygą — *Verpetus*, 1921 m. savo laisvai tautai jis davė *Aidų Aidužius*. Toji knyga, bene pirmoji tokia su graži lyrikos knyga savo išore, sukurta dideliu dvasiniu pajėgumu ir įsijautimu į lietuvišką žodį, **Faustui Kiršai** suteikė lietuviškojo *Heinės* vardą. To vardo jis neprarado ir iki šių dienų. Vėliau pasirodė dar šie **Fausto Kiršos** poezijos rinkiniai: *Suverstos vagos*, *Giesmės*, *Maldos* ant akmenų, *Piligrimai* ir poemos: *Rimgaudas Žygis*, *Pelenai* (1930 ir 1937 m. — dvi knygos). Į lietuvių kalbą vertė *Kraševskio*, *Krasinskio*, *Dostojevskio*, *Tolstojaus*, *Heinės* raštų.

Vėlesnįjį savo kuryboj **Faustas Kirša** palinko į vienišumą, į susimąstymą, kartais pasirodė lyg piligrimas, su krivule rankų einas atgailos daryti. Tai klasikinės formos meistras, beveik rūstus žodžių taupime, o poetinio vaizdo neperkrovime, o tačiau giliomis mintimis, savaimingų poetinių polėkių, kilnios dvasios, didžio jausmo poetas. **Fausto Kiršos** poezijos temati-

FAUSTAS KIRŠA

NAUJA ŽEMĖ

Mano trapią dieną vandenynas nešė.
Vakaras ir rytas, kaip žuvėdros pūkas
Skendo vandenysna. Nežinau, kas ašei...
Gal verpeto skiautė, kai su vėtra sukas.

Būk, naujoji žeme, man šviesi po kojų!
Noriu vėl atspėti vakarykštį burtą:
Iš tamsos prieš saulę meilę tau pakloju,
Nuskalautą širdį, praeitį atkurta.

Buvo dienos vargo, buvo dienos vėtrų,
Virtu amžių bokštai ant liepsnų ir kraujo,
Nerimą ramino panaktinės šėtos,
Sotinó kaip auksas rugio varpų sauja...

Sotūs rūmai stiebias, sočios gatvės šviečia,
Tu, naujoji žeme, margini svajones...
O, kad būtų sapnas, kaip pabust norėčiau
Ant ežios, prie žagrės mano tėvo kloniuos...

ka — gamta, visata, Dievas ir žmogus. Gamta su nuostabiu savo grožiu, visata su nesuokiamu atsiradimo mįsle, Dievas su galybe ir teisingumu, žmogus su savo jausmais, su savo puolimu ir prisikėlimu. **Fausto Kiršos** eilėraščiai išgyventi, išjauti, išskentėti. Jų forma grakšti, jų mintis laki, jų vaizdai nauji ir savaimingi. Tačiau gal niekad **Fausto Kiršos** poetinė kūryba nebuvo mūsuose didelės mados kūryba. Ir nevisiems ji yra suvokiama ir suprantama. Greičiausia dėl to, kad skaitytojui tą poeziją reikia drauge su autorium išgyventi, išjauti ir išskentėti.

Suprantama, čia nėra pilnas, nėra net išsamesnis **Fausto Kiršos** poezijos aptarimas. Gal tik mėginimas papasakoti, kad ir laisvės metais poetas ėjo su savo tauta, nešė jai dvasios dovanų.

Nūdien, kai bausis chamas šūkauja visame pasaulyje, kai jo pulkai bando dar daugiau silpnėsių ir mažesnių tautų pavergti, kai mūsų tautai jis atnešė ašaras, nekaltą kraują praliejimą ir neapsakomą kančią — **Faustas Kirša** pasitraukė į laisvuosius Vakarus, kuriems savo dvasia ir prigimtimi priklauso visa lietuvių tauta. Vilniaus radijas ne kartą jį kvietė ir ragino grįžti į tariamą tarybinę Lietuvą, bet jis liko tremtinių stovyklose vargo vargti, su savo ištremtais broliais kar-

čiaja dalia dalintis. Ir kūrė. Mąstė, kentėjo ir kūrė. Tremty pasirodė jo poezijos rinkinys *Tolumos*. Ta knyga 1947 m. buvo apdovanota *Švietimo* Valdybos literatūros premija.

Šiapus Atlanto, šiapus tų didžiųjų vandenų, kuriuos, vis nuojauti, išskentėti. Jų forma grakšti, jų mintis laki, jų vaizdai nauji ir savaimingi. Tačiau gal niekad **Fausto Kiršos** poetinė kūryba nebuvo mūsuose didelės mados kūryba. Ir nevisiems ji yra suvokiama ir suprantama. Greičiausia dėl to, kad skaitytojui tą poeziją reikia drauge su autorium išgyventi, išjauti ir išskentėti.

Suprantama, čia nėra pilnas, nėra net išsamesnis **Fausto Kiršos** poezijos aptarimas. Gal tik mėginimas papasakoti, kad ir laisvės metais poetas ėjo su savo tauta, nešė jai dvasios dovanų.

— Kaminai rūksta. Kol jie rūks — mes turėsim kur prisiglausti ir ko pavalgyti.

Tokia poeto dalia dalužė emigracijoj. Ar gali ji būti kitokia? Aš nebandysiu į tą klausimą atsakyti, aš tik noriu tarti: Poete, kuris visada ėjau su savo tauta, kuris iki šiol tebedalyvauja jos skausmingoj kelionėj, teuzteka tau giedresnis ryklaujos! Ak, tegu rūksta kaminų dūmų ir tegu kyla dirbtuvių dulkės, bet tegu toji dargana bunitis nepalaužia Tavo širdies, Tavo dvasios sparnų.

Ėjau vyturėlio dainos nusiklausęs...

Mūsų rašytojui poetui **Faustui Kiršai** suėjo 60 metų. So Bostone, kur dabar jubilatas gyvena, artimieji plunksnos draugai ir jo gerbėjai surengė kuklų minėjimą. Minėjimą ne praėjusių 60 metų, bet per tą laiką sukurtų dvasinių vertybių ir atliktų darbų.

Žmogui 60 metų, tiesa, nemažas kelio tarpas. Ypač, kada tenka gyventi tokiais tragiškais metais, kokius išgyveno ir tebegyvena dvasiniais turtais žibėjusi Europa. Bet metų eilė kūrėjui — tik rėmai, kuriuose įtalpinti jo kūriniai.

Ir **Faustas Kirša** tuose metų rėmuose mums paliko nesensancijų, "gilią dūmą" mintijančių eilių ir giesmių, surašytų atspausdintose ir dar spaudos darbe tebelaukiančiose knygose.

Faustą Kiršą daugiau pažįstu iš jo knygų. Asmeniškai teko tik kelis kartus ilgiau pasikalbėti. Kiek išskaičiau knygose, tiek pastebėjau ir gyvenime — kalba santūriai, bet tvirtai ir originaliai. Nemėgsta lankstyti, mėgsta, kad ir nemalonią, bet tvirtą tiesą. Daug kas **Faustą Kiršą** laiko ne minios, bet galvojančių žmonių poetu. Greičiausia tai ir bus tiesa. Jo poezijos daug iš karto negalima "prisiskaityti", o kai ją skaitai po truputį, kas kartą joje randi vis naujų ir naujų. Tai jau didelio sugebėjimo ir talento dovana.

Paskutinį kartą **Faustą Kiršą** mačiau So Bostone. Santvartute. Tada kalbėjomės apie materialinius turtais garsią Ameriką, privertusią benamius Europos dvasinių turtų kūrėjus atlikti jai pačius juodžiausius darbus... Mačiau tada **Fausto Kiršos** kruvinus pirštus, mačiau jį kietai kovojantį už išsilaiikymą, bet nemaldaujantį. Mačiau vienišą ir sunkiai sužeistą...

Grįžęs iš Bostono rašiau lietuvių visuomeninio gyvenimo sąžinę, kad reikia susimąstyti ir gelbėti tai, be ko mes visi greit uždusime.

Deja. Praėjo metai ir nieko nauja neįvyko... Per tą laiką sudėjom keliasdešimt ar net

visą 100 tūkstančių dolerių višokių fondam, bet nė vieno dolerio neįkrito į tokį fondą, kuris įpareigotų pasirūpinti tais, kurie lietuvių tautai bus amžinos garbės, pasididžiavimo ir dvasios stiprybės vainikas.

Mes likom beširdžiai. Mes tik kapus pildami mokam nuosirdžiai ar nenuosirdžiai gailėtis ir gerbti. Bet tada jau būna per vėlu...

Jubiliejaus proga **Faustui Kiršai** parašiau laišką. Gavau tikrai prasmingą ir įdomų atsakymą. Autorius man atleis, kad, neatsiklausęs, skelbiu viešumai. Bet jis mums tvirtiau padeda įvertinti patį jubilatą.

Did. Gerb. Redaktoriau! Kai žmogus praeina per žaliuojančius laukus, visuomet palieka brydę.

Per tiek metų ir man teko eiti ir brydes daryti. Bet aš dažniausia dariau brydes per piktžolį laukus. O kaimynas vis tiek bars, kad tu ėjai, kad svetimus laukus trypai. Ir ims dabar pešioti: o ko ėjai, ko ne tuo keliu ėjai, kam žymes palikai...

Tai nėra malonu klausyti. O aš ėjau, galbūt, vyturėlio dainos nusiklausęs, galbūt, rinktinio žiedo surasti, galbūt, už kalno girdėjau mylimosios balsą...

Skirtingi reikalo supratimai. Žmogus jautiesi suskaldytas: praeitis sustingęs glūdomose, o gyvenamos dienos gyvybe alusuoja. Pasikeitė žemė po kojų ir oras kitoks...

Tebūnie taip, kaip yra. Ačiū už prisiminimą.

Čia pridedu vieną eilėraščių. Jūsų **Faustas Kirša** 1951, kovo 4 d. So Boston

Gyvenimo sąlygos **Faustui Kiršai**, įžengusiam į septintąją dešimtį, sunkios. Aplinkuma nedėkinga. Bet kūrėjo dvasia, mūsų visų laimei, tebėra tvirta. Mes tikime, kad ji tesės iki naujo laisvės ryto ir padės grįžti į prarastus tėvų namus.

Baisys Gaidžiūnas

Kova dėl Irano žibalo

Naujas Irano premjeras yra griežtas komunistų priešininkas, bet nacionalizuoja anglų bendrovių žibalą, kuriuo naudojasi ir Amerikos kariuomenė, o Maskva tuo džiaugiasi... Visas šimtas Irano parlamento narių balsavo už nacionalizavimą. Nebeturima vilties, kad senatas kitą balsuotų, ar kad šachas to nepatvirtintų. Niekas nenori būti nušautas, kaip buvęs premjeras, kuris priešinosi nacionalizavimui. Be to, visi iraniečiai jaučiasi esą koncesininkų bendriauybės ministeris. Priešinavimas yra laikomas vienu iš svarbiausių tautos interesų.

Anglai nebesitiki galėsią su laikyti nacionalizacijos eigą.

HUSSEIN ALA, naujas Irano premjeras.

Faustas Kirša su dail. V. Petračium premijuotosios "Tolumų" knygos leidimo metu.

DIRVA, Lithuanian Weekly, published by Ohio Lithuanian Publishing Company, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4466. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Vincas RASTENIS. Assistant Editor: Baisys GAIDŽIUNAS. Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$4.00, in Canada — \$4.50 (5.00 Canadian dollars), elsewhere — \$5.50. DIRVA išleis ketvirtadienį Clevelande. Leidžia Ohio Lietuvių Laidybos B-va. Prenumeratos kaina metams, mokant iš anksto: Jungtinėse Amerikos Valstybėse — \$4.00, Kanadoje — \$4.50, (5.00 kanadiški doleriai), kitur — \$5.50. Galima mokėti ir dalimis, pradedant bet kurio mėnu laiku.